

**EGZAMIN MATURALNY  
W ROKU SZKOLNYM 2016/2017**

**FORMUŁA OD 2015  
(„NOWA MATURA”)**

**JĘZYK ANGIELSKI  
POZIOM PODSTAWOWY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ  
ARKUSZ MJA-P1 (P2, P4)**

**CZERWIEC 2017**

## Rozumienie ze sluchu

### Zadanie 1.

| Wymagania ogólne                                                                                                                                       | Zadanie | Wymagania szczegółowe                                 | Poprawna odpowiedź |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------------------------------------|--------------------|
| II. Rozumienie wypowiedzi.<br><br><i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i> | 1.1.    | 2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje. | F                  |
|                                                                                                                                                        | 1.2.    |                                                       | F                  |
|                                                                                                                                                        | 1.3.    |                                                       | T                  |
|                                                                                                                                                        | 1.4.    |                                                       | F                  |
|                                                                                                                                                        | 1.5.    |                                                       | T                  |

### Zadanie 2.

| Wymagania ogólne                                                                                                                                       | Zadanie | Wymagania szczegółowe                                | Poprawna odpowiedź |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|------------------------------------------------------|--------------------|
| II. Rozumienie wypowiedzi.<br><br><i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i> | 2.1.    | 2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu  | D                  |
|                                                                                                                                                        | 2.2.    | 2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.             | C                  |
|                                                                                                                                                        | 2.3.    | 2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.             | B                  |
|                                                                                                                                                        | 2.4.    | 2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu. | E                  |

### Zadanie 3.

| Wymagania ogólne                                                                                                                                       | Zadanie | Wymagania szczegółowe                                 | Poprawna odpowiedź |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------------------------------------|--------------------|
| II. Rozumienie wypowiedzi.<br><br><i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i> | 3.1.    | 2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje. | C                  |
|                                                                                                                                                        | 3.2.    |                                                       | B                  |
|                                                                                                                                                        | 3.3.    |                                                       | C                  |
|                                                                                                                                                        | 3.4.    | 2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.             | A                  |
|                                                                                                                                                        | 3.5.    | 2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje. | A                  |
|                                                                                                                                                        | 3.6.    | 2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.              | C                  |

## Rozumienie tekstów pisanych

### Zadanie 4.

| Wymagania ogólne                                                                            | Zadanie | Wymagania szczegółowe                                          | Poprawna odpowiedź |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|---------|----------------------------------------------------------------|--------------------|
| II. Rozumienie wypowiedzi.<br><i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i> | 4.1.    | 3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu. | A                  |
|                                                                                             | 4.2.    |                                                                | E                  |
|                                                                                             | 4.3.    |                                                                | B                  |
|                                                                                             | 4.4.    |                                                                | F                  |

### Zadanie 5.

| Wymagania ogólne                                                                            | Zadanie | Wymagania szczegółowe                                 | Poprawna odpowiedź |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------------------------------------|--------------------|
| II. Rozumienie wypowiedzi.<br><i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i> | 5.1.    | 3.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.             | A                  |
|                                                                                             | 5.2.    | 3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje. | C                  |
|                                                                                             | 5.3.    | 3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.              | B                  |

### Zadanie 6.

| Wymagania ogólne                                                                            | Zadanie | Wymagania szczegółowe                                 | Poprawna odpowiedź |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------------------------------------|--------------------|
| II. Rozumienie wypowiedzi.<br><i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i> | 6.1.    | 3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje. | D                  |
|                                                                                             | 6.2.    |                                                       | D                  |
|                                                                                             | 6.3.    |                                                       | B                  |
|                                                                                             | 6.4.    |                                                       | C                  |
|                                                                                             | 6.5.    | 3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.              | A                  |

**Zadanie 7.**

| Wymagania ogólne                                                                                | Zadanie | Wymagania szczegółowe                                                     | Poprawna odpowiedź |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| II. Rozumienie wypowiedzi.<br><br><i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i> | 7.1.    | 3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. | E                  |
|                                                                                                 | 7.2.    |                                                                           | B                  |
|                                                                                                 | 7.3.    |                                                                           | D                  |

**Znajomość środków językowych****Zadanie 8.**

| Wymagania ogólne                                                                                                                                                          | Zadanie | Wymagania szczegółowe                                                                                                         | Poprawna odpowiedź |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| I. Znajomość środków językowych.<br><br><i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i> | 8.1.    | 1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...]. | C                  |
|                                                                                                                                                                           | 8.2.    |                                                                                                                               | C                  |
|                                                                                                                                                                           | 8.3.    |                                                                                                                               | A                  |
|                                                                                                                                                                           | 8.4.    |                                                                                                                               | B                  |
|                                                                                                                                                                           | 8.5.    |                                                                                                                               | A                  |

**Zadanie 9.**

| Wymagania ogólne                                                                                                                                                          | Zadanie | Wymagania szczegółowe                                                                                                         | Poprawna odpowiedź |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| I. Znajomość środków językowych.<br><br><i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i> | 9.1.    | 1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...]. | C                  |
|                                                                                                                                                                           | 9.2.    |                                                                                                                               | B                  |
|                                                                                                                                                                           | 9.3.    |                                                                                                                               | B                  |
|                                                                                                                                                                           | 9.4.    |                                                                                                                               | C                  |
|                                                                                                                                                                           | 9.5.    |                                                                                                                               | A                  |

**Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.**

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

## USZCZEGÓLOWIENIE KRYTERIÓW OCENIANIA WYPOWIEDZI PISEMNEJ

### Zadanie 10. (0–10)

Zostałeś wolontariuszem/Zostałaś wolontariuszką w organizacji charytatywnej. We wpisie na swoim blogu:

- wyjaśnij, dlaczego postanowiłeś(-aś) pracować w organizacji charytatywnej
- napisz, jakie masz obowiązki jako wolontariusz
- przedstaw problem, który pojawił się podczas przygotowywania jednej z akcji charytatywnych
- poinformuj, w jaki sposób ten problem rozwiązałeś(-aś).

*Rozwiń* swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, pamiętając, że jej długość powinna wynosić **od 80 do 130 słów** (nie licząc słów w zdaniach, które są podane). Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji (4 punkty), spójność i logika wypowiedzi (2 punkty), bogactwo językowe (2 punkty) oraz poprawność językowa (2 punkty).

### Wymagania ogólne

I. *Znajomość środków językowych.*

*Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*

III. *Tworzenie wypowiedzi.*

*Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.*

IV. *Reagowanie na wypowiedzi.*

*Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie.*

### Wymagania szczegółowe

1. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*

5.3) *Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...].*

5.12) *Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.*

5.13) *Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.*

7.4) *Zdający uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia.*

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

### Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

| Do ilu podpunktów zdający się odniósł? | Ile podpunktów rozwinął? |      |      |      |      |
|----------------------------------------|--------------------------|------|------|------|------|
|                                        | 4                        | 3    | 2    | 1    | 0    |
| 4                                      | 4 p.                     | 4 p. | 3 p. | 2 p. | 2 p. |
| 3                                      |                          | 3 p. | 3 p. | 2 p. | 1 p. |
| 2                                      |                          |      | 2 p. | 1 p. | 1 p. |
| 1                                      |                          |      |      | 1 p. | 0 p. |
| 0                                      |                          |      |      |      | 0 p. |

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

### Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
  - a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
  - b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
    - w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
    - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt?, np. za pomocą ilu zdań i jakich?, za pomocą ilu czasowników/określników?, jak złożona jest wypowiedź?, jak wiele szczegółów przekazuje? itp.
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
  - a. nie realizuje tego podpunktu
  - b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
  - a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu
  - b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację.
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
  - a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia.
  - b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia.
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
  - a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
  - b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
  - c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
  - d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Wyrażenia takie jak np. *went to the gym; did yoga* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy wyrażen synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażeń, lub przy pomocy równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie.
8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty.
9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę*) nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.

11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.  
To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy tego podpunktu. Taka odpowiedź nie jest akceptowana.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt nieujęty).
16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy...* / *Nie wiem, co...* / *Nie wiem, dlaczego...*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej.
17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną.
18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści.

### Zadanie 10. (0–10)

Zostałeś wolontariuszem/Zostałaś wolontariuszką w organizacji charytatywnej. We wpisie na swoim blogu:

- wyjaśnij, dlaczego postanowiłeś(-aś) pracować w organizacji charytatywnej
- napisz, jakie masz obowiązki jako wolontariusz
- przedstaw problem, który pojawił się podczas przygotowywania jednej z akcji charytatywnych
- poinformuj, w jaki sposób ten problem rozwiązałeś(-aś).

*Hi everyone! This summer I will be helping a charity as a volunteer.*

- **wyjaśnij, dlaczego postanowiłeś(-aś) pracować w organizacji charytatywnej**

#### 7.4) Zdający uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający wskazuje powód swojej decyzji, np.

- informuje, kto go do tego zachęcił, np. *My brother encouraged me to do it.*
- określa cel swojej pracy w charakterze wolontariusza, np. *I want to help people.*
- opisuje sytuację, która sprawiła, że postanowił zaangażować się w pracę charytatywną, np. *When I was walking home, I saw a small hungry puppy.*

Nie jest akceptowany powód finansowy podjęcia pracy, np. *I decided to work here because I need money.*

Nie jest wymagane użycie czasu przeszłego, np. *I have been working for „Dog’s Life” because I think their work is important; I work here because I like helping people.*

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie wskazuje powodu swojej decyzji, np.

- informuje o podjęciu pracy charytatywnej, np. *I started to work for a charity.*
- podaje datę lub miejsce, w którym dowiedział się o tej organizacji, np. *I learned about this charity last week.*

| nie odniósł się                                                                    | odniósł się                                                                  | odniósł się i rozwinął                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I have worked in this place for a month now.<br><br>I enjoy working in this place. | I saw a poster in the street.<br><br>I think helping others makes us better. | When I was in Hamburg I saw young people giving food to refugees. I wanted to do something good too.<br><br>Once we had lessons at school about poverty and unemployment. Our teacher showed us a film about “Help the Poor” organization. |

- **napisz, jakie masz obowiązki jako wolontariusz**

#### 7.4) Zdający uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający wskazuje co najmniej jeden konkretny obowiązek związany z pracą wolontariusza, np. *I give food to homeless people.*

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający pisze o obowiązkach innych osób, nie nawiązując do własnych obowiązków.

Jeżeli zdający opisuje swoje obowiązki, ale nie wskazuje żadnych konkretnych działań wykonywanych w ramach tych obowiązków, np. *I have a lot of duties so I stay at work*



*longer than other people.*, jest to traktowane jako element rozwijający, ale nie jest samo w sobie realizacją tego podpunktu.

Akceptowana jest odpowiedź, w której zdający przedstawia swoje obowiązki używając czasu przyszłego, np. *I'll be walking homeless animals.* albo przeszłego, np. *Yesterday I had to walk the dogs for an hour.*

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do swoich obowiązków, np.

- informuje, że nie wie, jakie są jego obowiązki lub odnosi się do nich bardzo ogólnie, np. *I am here for only a week and I don't have a lot to do.*
- podaje zdarzenia z przeszłości, nie wskazując, że tak wyglądają jego obecne obowiązki w ramach pracy charytatywnej, np. *I helped a poor child who lived next to me.*

| nie odniósł się                                                                                                                                         | odniósł się                                                                           | odniósł się i rozwinął                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| My friends who work for the Red Cross often go to places where wars take place and help the victims of war.<br><br>I don't know what I will have to do. | I distribute leaflets about our organization.<br><br>Me and my friends help homeless. | As a volunteer I have to do lots of things for the elderly people. I do the shopping, and help them clean their flats.<br><br>We raise money to help people with cancer in our town. |

- **przedstaw problem, który pojawił się podczas przygotowania jednej z akcji charytatywnych**

### 5.3) Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...].

**Należy uznać** każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający opisuje jakiś problem i z kontekstu wynika, że problem pojawił się podczas przygotowania akcji charytatywnej.

Problem może dotyczyć pracy zdającego, organizacji samej akcji, problemów innych osób zaangażowanych w tę akcję, itp. Okoliczności zaistnienia problemu mogą być elementem rozwijającym, ale nie są same w sobie realizacją tego podpunktu.

Akceptowane są odpowiedzi, w których problem pojawił się w czasie trwania akcji charytatywnej.

Nie akceptuje się odpowiedzi, w których problem nie jest opisany, a jedynie pojawia się wzmianka o zaistnieniu jakiegoś problemu/trudnej sytuacji, np. *We had a big problem when we were preparing one event.* LUB problem pojawia się po zakończeniu akcji charytatywnej, np. *When the event finished it turned out we had too little money.*

| nie odniósł się                                                | odniósł się                                                                                                            | odniósł się i rozwinął                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| When we were preparing an event, we had a difficult situation. | During a fundraising event, one person was robbed.<br><br>When we were getting ready for the event, our boss fell ill. | While we were playing games with our elderly patients, one of them felt sick and couldn't catch his breath.<br><br>We had a serious problem with preparing the event. We couldn't raise enough money and the local media didn't want to promote the concert. |

- poinformuj, w jaki sposób ten problem rozwiązałeś(-aś).

5.4) Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.

7.4) Zdający uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do sposobu rozwiązania wspomnianego wcześniej problemu, np.

- przedstawia podjęte działania, np. *I tried to find the person who was guilty.*
- informuje, kogo poprosił o pomoc, np. *I asked my colleague to help me.*

Jeżeli zdający informuje o propozycji sposobu rozwiązania tego problem, ale używa czasu przyszłego, np. *I know what I will do. I will make posters and hang them in my neighbourhood.*, taka realizacja tego podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy.

Konsekwencje decyzji podjętej w celu rozwiązania problemu są traktowane jako element rozwijający, np. *I called my boss. He came immediately and fired the person responsible for the delay.*

| nie odniósł się                                                | odniósł się                                          | odniósł się i rozwinął                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I had a few ideas what to do.<br><br>I didn't know what to do. | I called the police<br><br>I asked friends for help. | I called the police and they arrested the person who stole the money.<br><br>When I asked friends for help everything started to go well. We finished everything one day earlier than I had planned. |

Przykłady podane w powyższych tabelach zaczerpnięto z prac absolwentów. Zachowano w nich błędy.

### ***Spójność i logika wypowiedzi***

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

|             |                                                                                                                                   |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 p.</b> | wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu |
| <b>1 p.</b> | wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu                               |
| <b>0 p.</b> | wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów               |

### **Dodatkowe uwagi dotyczące spójności**

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
  - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem, np.
  - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
  - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
  - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
  - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
  - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania. (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.

8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

### **Zakres środków językowych**

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

|             |                                                                                                                                                        |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 p.</b> | zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań |
| <b>1 p.</b> | ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości                                    |
| <b>0 p.</b> | bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe                                              |

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w *Informatorze*, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej na poziomie B1.
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły*, *interesujący*, *fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

### Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

|             |                                                                                                                                                                                        |
|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 p.</b> | <ul style="list-style-type: none"><li>• brak błędów</li><li>• nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację</li></ul>                            |
| <b>1 p.</b> | <ul style="list-style-type: none"><li>• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację</li><li>• bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji</li></ul> |
| <b>0 p.</b> | <ul style="list-style-type: none"><li>• liczne błędy często zakłócające komunikację</li><li>• bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację</li></ul>                 |

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

### Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

| rodzaj błędu                                  | sposób oznaczania                           | przykład                                  |
|-----------------------------------------------|---------------------------------------------|-------------------------------------------|
| błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)       | podkreślenie linią prostą                   | Marek <u>lubić</u> czekoladę.             |
| błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu      | znak √ w miejscu brakującego wyrazu         | Marek √ czekoladę.                        |
| błąd ortograficzny                            | otoczenie słowa kołem                       | Słońce <u>gżeje</u> .                     |
| błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie | podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem | Słońce <u>gzać</u> w lecie.               |
| błędy w spójności / logice                    | podkreślenie linią falistą                  | Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco</u> . |

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

## Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
  - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
  - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
  - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Słowa zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr sql*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.  
Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *band*, np. *film „M jak miłość”*, *„Świat Dysku” magazine*.  
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

### Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *at home* (2 słowa), *for a change* (3 słowa), *1780* (1 słowo), *10.01.2015* (1 słowo), *10 January 2015* (3 słowa).
2. Formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.) liczone są jako jedno słowo.
3. Jako jeden wyraz liczone są
  - słowa łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*
  - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
  - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie słów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty* – 4 słowa.